

Ελληνική Οικολογική Εταιρεία

Ελληνική Βοτανική Εταιρεία

Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία

Ελληνική Φυκολογική Εταιρεία

4^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύγχρονες
τάσεις
της έρευνας στην
οικολογία

τόμος περιλήψεων

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος
9-12 Οκτωβρίου 2008

**Δυναμική του πληθυσμού της ενδημικής Κεφαλληνιακής
ελάτης (*Abies cephalonica* Loudon) στον Εθνικό Δρυμό
Αίνου**

**ΠΑΤΡΪΤΣΙΑ-ΙΩΣΗΦΪΝΑ ΠΟΛΪΤΗΪ, ΜΑΡΓΑΡΪΤΑ ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΥΪ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΪΟΣ
ΣΤΑΜΟΥΪ**

Η Κεφαλληνιακή ελάτη είναι ενδημικό είδος της Ελλάδας με εξάπλωση στα βουνά της Πελοποννήσου, της κεντρικής Ελλάδας και στα νησιά Εύβοια και Κεφαλονιά. Η παρούσα εργασία αποτελεί μέρος διδακτορικής διατριβής, που αφορά στη συστηματική παρακολούθηση του αμιγούς πληθυσμού Κεφαλληνιακής ελάτης στον Εθνικό Δρυμό Αίνου. Ορίσθηκαν 20 επιφάνειες των 100m² που εγκαταστάθηκαν σε 11 διαφορετικές περιοχές του Δρυμού με κριτήρια τη μέγιστη δυνατή εκπροσώπηση των κύριων περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών (υψόμετρο, προσανατολισμός, κλίση, κάλυψη ανορόφου) αλλά και την εξασφάλιση ικανοποιητικής επαναληψιμότητας στις διάφορες διακριτές περιπτώσεις. Εντός αυτών εγκαταστάθηκαν τυχαία 10 υποεπιφάνειες του 1m² για τη συστηματική παρακολούθηση της εξέλιξης του πληθυσμού. Επί πέντε έτη καταγράφονταν στο πεδίο η εμφάνιση αρτιβλάστων και η επιβίωσή τους. Τα πληθυσμιακά δεδομένα επεξεργάστηκαν και συσχετίστηκαν με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των θέσεων με το στατιστικό πρόγραμμα STATISTICA. Η ηλικιακή δομή του πληθυσμού προέκυψε από μετρήσεις και συσχετίσεις των μορφομετρικών χαρακτηριστικών των ατόμων που εμφανίζονταν εντός των επιφανειών των 100m². Διακρίθηκαν 5 αναπτυξιακές κλάσεις που αντιστοιχούν σε φάσματα ηλικιών των ατόμων του πληθυσμού.

Ο συνολικός αριθμός αρτιβλάστων που καταγράφηκαν την περίοδο άνοιξη 2004 – καλοκαίρι 2007 ανέρχεται σε 4612. Τα περισσότερα αρτίβλαστα εμφανίζονται με 6 κοτυληδόνες ενώ μεγαλύτερο ποσοστό επιβίωσης παρατηρείται σε αρτίβλαστα με 7 κοτυληδόνες. Μαζική αυτοαραίωση του πληθυσμού για την κοόρτη του 2004 καταγράφεται στον πρώτο χρόνο της ζωής των ατόμων, ενώ κάτι ανάλογο δεν παρατηρείται για τις κοόρτες 2005 και 2006. Στατιστικά σημαντικοί παράγοντες για την εμφάνιση των αρτιβλάστων αποδεικνύονται το υψόμετρο, το βάθος του οργανικού ορίζοντα και η κάλυψη ανορόφου, ενώ η επιβίωσή τους φαίνεται να επηρεάζεται από όλες τις περιβαλλοντικές παραμέτρους σε διαφορετικό βαθμό. Σε ότι αφορά την ηλικιακή δομή του πληθυσμού, παρά το γεγονός ότι καταγράφεται ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό (91%) παρουσίας των δύο πρώτων ηλικιακών κλάσεων (αρτίβλαστα και νεαρά άτομα), το χαμηλό ποσοστό των αναπαραγωγικά ώριμων ατόμων θέτει τον πληθυσμό μάλλον σε κρίσιμη κατάσταση.